

Na pregovore sa Prištinom idemo s uverenjem da je moguće pronaći uravnoteženo rešenje za konačan status Kosova i Metohije, koje će biti pozitivno za Srbiju. To se može postići samo ako albanska strana bude iskreno posvećena dogovoru.

Ivan Mrkić, ministar spoljnih poslova Srbije, s ovim ubeđenjem dočekuje nastavak možda i odlučujuće diplomatske borbe za Kosovo i Metohiju. U intervjuu za "Novosti" on poručuje da je Beograd opredeljen za miran rasplet višedecenijske drame i da će se državna strategija temeljiti na Ustavu i međunarodnom pravu. Fokus će biti i na zaštiti našeg naroda, imovine i kulturnog nasleđa u pokrajini.

o Kako ćemo uopšte da nametnemo temu o konačnom statusu pokrajine kada je za Prištinu i ključne države EU nezavisnost KiM nepovratna?

- Sve je na stolu, inače ne bismo ni započinjali politički dijalog na tako visokom nivou. Ti za koje je nezavisnost završena priča u svetu su u manjini. Većina država u Ujedinjenim nacijama deli naš stav i time pomaže očuvanju našeg suvereniteta i teritorijalnog integriteta. Potpuno sam siguran da nešto u pregovorima možemo da proizvedemo. Da nemamo odgovarajuću snagu, ne bismo ni sedali za pregovarački sto.

o Zašto nismo čvršće insistirali da i UN budu medijator dijaloga, nego je ta uloga prepuštena isključivo Briselu koji je uglavnom Albancima držao stranu?

- Ova vlada nije mogla da menja obaveze koje je prihvatila prethodna vlast. Podsećam da je rezolucijom Generalne skupštine UN iz 2010. godine rečeno da će EU posredovati u pregovorima. Ali, u dosadašnjim suretima stekao sam utisak da EU ovog puta pokazuje senzibilitet za pozicije Srbije. To olakšava nastavak i ozbiljnost pregovora. Priznajem da toga ranije nije baš bilo. Očigledno je procenjeno da je došao trenutak da se vodi računa i o našim interesima. Ako se taj trend pojača, verujem da će na kraju doći do nekog rešenja.

o Kada će biti objavljena državna platforma za Kosovo i Metohiju?

- Sigurno narednih dana, jer je izrada pri kraju. Pokušavamo svom snagom da okončamo formulisanje tog dokumenta, a to zahteva neko vreme. Sve što je bitno podelićemo sa Narodnom skupštinom, jer to nije pitanje samo ove vlade. Platforma je od prvorazrednog nacionalnog značaja i želimo da ona bude rezultanta onoga što oseća velika većina našeg naroda.

o Jesu li daleko od istine medijske spekulacije da će Beograd da predloži teritorijalnu autonomiju za sever KiM? Pominjali su se i modeli Južnog Tirola i Epena u Belgiji...

- Naše polazište je Ustavu Srbije, Rezoluciji 1244, međunarodnom pravu i Povelji UN. To je ono od čega se ne možemo odmaći. Svesni smo realnosti, ali su i mnogi drugi svesni realnosti na severu KiM. U okvirima koje sam naveo ići ćemo na pregovore. A, prethodno ćemo obezbediti podršku ogromne većine poslanika, pa ćemo videti kako će se proces odvijati. Neće biti nikakvih tajni.

o Jesu li u koliziji odbrana teritorijalnog integriteta i evropski put? Mnogi zvaničnici iz Evrope direktno su nam poručili da će Srbija pre ulaska u EU morati da prizna Kosovo...

- Evropska unija o tome nema jedinstven stav. Pet država ne priznaje Kosovo. Zato ne možete da zamislite da Srbija prizna nešto što joj se otkida od bića, kada to ne čini ni pet punopravnih članica EU. Mi nećemo priznati Kosovo ni implicitno ni eksplicitno. Na redu su pregovori i težimo aranžmanu koji je održiv.

o Može li Srbija uslovno da dobije datum za početak pregovora sa EU već u decembru?

- To može da se desi, ali ne možemo da budemo sigurni. Naše je da radimo kako bi se prepoznalo ono što je dobro. Vrlo ozbiljno radimo na reformama i to zbog sebe, a ne po nečijem nalogu. Mi nećemo po svaku cenu juriti za datumom, jer imamo loša iskustva sa tim. Naše je da evropske standarde ostvarujemo kod svoje kuće.

o Je li ova vlada više okrenuta Moskvi od prethodne? Da li je to jedan od najjačih utisaka u prvih 100 dana rada novog ministarskog tima?

- Tačno je da imamo dinamične odnose sa Rusijom. Predsednik Nikolić se već dva puta sretao sa gospodinom Putinom. Oni imaju stalnu komunikaciju. Naš premijer Dačić, takođe, ima odlične odnose sa predsednikom ruske Vlade Medvedevom, a potpisali smo i brojne sporazume. Potpredsednik Vlade Vučić je nedavno bio u Moskvi, a i sam sam se dva puta sreo sa Sergejem Lavrovim, u Sočiju i Njujoku. Ali, viđali smo se i sa predstavnicima SAD, Britanije, uskoro ću ići u Nemačku... U svim pravcima smo angažovani, iako nam je spoljnopolitički prioritet uključivanje u EU. Oseća se da imamo nekoliko dobrih početnih znakova, ali ne bih ocenjivao rad svog ministarstva. Neka to čine drugi. Znam da je čitava naša mašinerija upregnuta kako bi doprinela boljem položaju zemlje. Tražimo načina da ostvarimo najbolji mogući efekat. Inače, Vlada je jedinstvena i ono što dogovorimo sprovodi se bez teškoća, ali neki ozbiljniji osvrt moguć je tek za deset do 12 meseci.

o Ima li šanse da uskoro bude potpisan ugovor o strateškom partnerstvu sa Rusijom?

- Ima. Praktično smo završili tekst. Samo je pitanje gde će se i kojom prilikom sresti lideri dve zemlje kako bi se potpisao taj važni dokument.

o Mogu li se relaksirati odnosi sa Vašingtonom, ako Hilari Klinton poručuje da je nezavisnost Kosova lično pitanje nje i njene porodice?

- To su snažne reči koje više pripadaju sferi emocionalnog. Realna politika je nešto drugo. Gospođa Klinton je u razgovoru sa predsednikom Nikolićem i premijerom Dačićem bila vrlo konstruktivna. Imala je više ideja koje govore da i u Americi žele da zadovolje i naše interese i imaju razvijenije razumevanje za naše stavove. Amerika podržava naš put ka EU i nijednog trenutka nije rekla da moramo da priznamo Kosovo. Dakle, jedna stvar je javna pojava i doživljaji, a drugo je realna politika.

o Ide li nam naruku ostanak Obamine administracije u Beloj kući?

- To znači kontinuitet. Iskreno čestitamo predsedniku Obami i njegovoj administraciji. Uvereni smo da sa njima možemo samo da osnažimo bilateralne odnose. Nastavljamo tamo gde smo stali. Imamo dobru saradnju sa SAD u mnogim sferama i uvereni smo da je možemo jačati, jer

želimo najbolje moguće odnose sa Vašingtonom.

antrfile

SMENJIVAĆEMO LOŠE AMBASADORE

o Ima li u smenama pojedinih ambasadora i elemenata političkog obračuna, a sve pod izgovorom profesionalizacije službe?

- Ovo je prva vlada koja iskreno pokušava da profesionalizuje diplomatsku mrežu. Za to imamo podršku čitavog državnog rukovodstva. Biće sigurno prirodnih smena ambasadora. Imate ljude koji su došli do četvrte godine mandata i normalno je da se vraćaju kući. Upravo to sada radimo, ali nije naš problem što neko voli senzacionalizam. Ali, povući ćemo i one koji ne znaju da rade ili kod kojih godinama izostaju stvarni rezultati. Ne možemo da dozvolimo da građani plaćaju one koji ne rade. Sigurno se držimo propisa i biće "ni po babu, ni po stričevima".

antrfile

O TUŽBAMA

o Koliko je realno da se sa Hrvatskom dogovorimo o povlačenju tužbi za genocid?

- Ne bih to izjednačavao jer mi nismo pokrenuli ovo pitanje. Oni su podigli tužbu, a zatim je usledila naša kontratužba. O tome još nisam razgovarao sa svojom hrvatskom kolegicom Vesnom Pusić. Doći će trenutak i za to. Želimo zdrave i normalne odnose sa Hrvatskom. Hoćemo da se koncentrišemo na oblasti koje nas spajaju i u kojima imamo zajednički interes, kako sa Zagrebom tako i sa ostalim zemljama u susedstvu. Bio sam nedavno u Tirani. Poznato je da imamo dubokih neslaganja o Kosovu i Metohiji, ali smo identifikovali zaista puno oblasti u kojima možemo da sarađujemo.